

VÉLEMÉNYEK

RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

**AZ RB 131. PLENÁRIS ÜLÉSE ÉS A RÉGIÓK ÉS VÁROSOK EURÓPAI HETE NYITÓÜLÉSE, 2018.
10. 08. – 2018. 10. 10.**

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Gondolkodjunk Európáról: a helyi és regionális önkormányzatok hangja az Unióba vetett bizalom helyreállítása érdekében

(2018/C 461/02)

Társelőadók:	Karl-Heinz LAMBERTZ (BE/PES), a Régiók Európai Bizottsága elnöke, a belgiumi német ajkú közösség parlamentjének képviselője, a szenátus tagja
	Markku MARKKULA (FI/EPP), a Régiók Európai Bizottsága első alelnöke, Espoo képviselő-testületének tagja
Referenciadokumentum:	Donald TUSK-nak, az Európai Tanács elnökének 2016. november 8-án kelt levele, melyben a Régiók Európai Bizottságát (RB) vélemény kidolgozására kéri fel a következő tárgyban: „Gondolkodjunk Európáról: a helyi és regionális önkormányzatok hangja az Unióba vetett bizalom helyreállítása érdekében”

POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

Preambulum: a helyi és regionális képviselők közreműködése a bizalom helyreállításában – háttér

1. tekintettel a Régiók Európai Bizottságának (RB) 2009. április 21-i, brüsszeli küldetésnyilatkozatára, miszerint: „A Régiók Bizottsága regionális és helyi választott képviselőkkel álló politikai közgyűlés az európai integráció szolgálatában. Politikai legitimitásunk révén gondoskodunk az Európai Unió valamennyi területi egységének, régiójának, városának és településének intézményi képviseletéről. Az a küldetésünk, hogy a regionális és helyi önkormányzatokat bevonjuk az uniós döntéshozatali folyamatba, és így ösztönözzük a polgárok nagyobb arányú részvételét. [...] Ügyelünk a szubszidiaritás és az arányosság elvének tiszteletben tartására, hogy az európai döntéseket a polgárokhoz legközelebb és a legmegfelelőbb szinten hozzák és alkalmazzák [...] Közvetlen párbeszédet folytatunk polgártársainkkal Európa eredményeiről és a jövőbeli kihívásokról, továbbá segítünk megmagyarázni, érthetővé tenni a közösségi politikák alkalmazását és területi hatását”;
2. tekintettel az RB által a 2015–2020-as időszakra kitűzött öt politikai prioritásra („Új lendület az európai gazdaságnak”, „Az uniós jogalkotási kérdések területi dimenziója”, „Egyszerűbb, jobban összekapcsolt Európa”, „Stabilitás és együttműködés az Európai Unión belül és kívül”, „A polgárok Európája a jövő Európája”);
3. tekintettel az Európai Tanács elnökének 2016. november 8-án kelt levelére, melyben arra kéri fel az RB-t, hogy egy véleményben ismertesse a helyi és regionális önkormányzatok Európa jövőjével kapcsolatos észrevételeit és javaslatait, ezzel is segítve az európai projekt iránti bizalom helyreállítását ⁽¹⁾;
4. tekintettel az Európai Bizottság „Európa jövője – A 27 tagú EU útja 2025-ig: gondolatok és forgatókönyvek” című, 2017. március 1-jei fehér könyvére és az azt követő öt vitaanyagára;

⁽¹⁾ Az Európai Tanács elnökének a Régiók Bizottsága elnökéhez intézett levele, 2016. november 8. http://www.cor.europa.eu/en/events/Documents/Letter%20Tusk%20Markkula_Reflecting%20on%20the%20EU_081116.pdf

5. tekintettel a 2017. március 25-én aláírt Római Nyilatkozatra, amelyben az aláírók kijelentik: „elkötelezzük magunkat az iránt, hogy meghallgassuk a polgáraink által megfogalmazott aggályokat”, továbbá azt, hogy [a tagállamok] „egymással és az európai intézményekkel a bizalom és a lojális együttműködés szellemében és a szubszidiaritás elve alapján fognak munkálkodni, azon keretek között, amelyek a legjobb eredményeket hozzák – legyen az az Unió, a tagállamok, a régiók, vagy a helyi közösségek szintje. Elég mozgásteret fogunk biztosítani e különböző szinteken ahhoz, hogy Európa innovációs és növekedési potenciálja erősödhessen. Azt akarjuk, hogy az Unió mindig az aktuális problémákkal arányos válaszlépéseket tegyen. Elő fogjuk mozdítani a demokratikus, hatékony és átlátható döntéshozatali eljárást és a megvalósítás javítására fogunk törekedni”.
6. tekintettel az Európai Bizottság elnökének szándéknyilatkozatára ⁽²⁾, amely kifejezésre juttatja azt a törekvést, hogy az Európa jövőjéről szóló fehér könyvhöz kapcsolódó vita egészen a 2019. júniusi választásokig tartson, sort kerítve különböző vitákra, civil párbeszédre, interakcióra a nemzeti parlamentekkel és együttműködésre a régiókkal.
7. tekintettel a „Reaching out to EU citizens: a new opportunity” [Az uniós polgárok megszólítása: egy új lehetőség] című jelentésre ⁽³⁾, amely megállapítja, hogy „a régiók az Unión és a tagállamokon belüli kormányzás újragondolásában is egyre nagyobb szerepet játszanak. Szilárd társadalmi-gazdasági alapjuknak és közös kulturális identitásuknak köszönhetően számos szakpolitikai területen garantálják a kellő végrehajtást és a megfelelő eredményeket, mivel fontos szereplők és közvetítők a polgárok megszólításában”; valamint az uniós polgárságról szóló 2017. évi jelentésre ⁽⁴⁾, amely elismeri, hogy az összetartozás és az integrációs projektben való részvétel érzésének erősítése nagy jelentőséggel bír;
8. tekintettel az Európai Unió jövőjével kapcsolatos három európai parlamenti állásfoglalásra ⁽⁵⁾;
9. tekintettel arra, hogy az uniós tagállamokban 2018. áprilisban megkezdődtek a polgárokkal folytatandó konzultációk.

A polgárok, valamint a helyi és regionális képviselők Európai Unióval kapcsolatos észrevételeinek és elvárásainak megértése és ismertetése

a) *A helyi és regionális képviselők azon dolgoznak, hogy hallani lehessen a polgárok hangját*

10. kiemeli, hogy a 2016. márciusban elindított „Gondolkodjunk Európáról” kezdeményezés keretében arra törekszik, hogy erősítse a bizalmat az Európai Unió és a polgárai között. Ennek érdekében civil párbeszédet és lakossági fórumokat kezdeményez, illetve találkozót szervez a helyi és regionális politikusok egyesületeivel és közgyűléseivel, számos helyi szerveződésű mozgalommal ⁽⁶⁾, valamint nemzeti és európai területi szövetségekkel, hogy meghallgassa az emberek európai projekttel kapcsolatos nézeteit, elképzeléseit és aggodalmait, és beszámoljon ezekről;
11. megjegyzi, hogy eddig a Régiók Európai Bizottságának több mint 176 politikai képviselője kapcsolódott be a folyamatba azáltal, hogy a „Gondolkodjunk Európáról” kezdeményezés részeként civil párbeszédet szervezett, és részt is vett azokban. Ezek a rendezvények – 110 régióban szerte a tagállamokban – több mint 40 000-en vettek részt személyesen vagy a digitális technológia segítségével. Több mint 22 000 polgár vett részt az online felmérés és a mobilalkalmazás segítségével. Ez a visszajelzési mechanizmus lehetővé tette a párbeszéd résztvevői és a polgárok számára, hogy a távolból is hozzájáruljanak az eszmecseréhez;
12. kiemeli, hogy ezekben a tevékenységekben az RB összes politikai csoportjából részt vesznek választott képviselők, és lehetőség szerint közös platformot alkotnak az Európai Tanács képviselőivel, a nemzeti parlamentek képviselőivel, az európai parlamenti képviselőkkel, illetve az Európai Bizottság és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság tagjaival. Hangsúlyozza, hogy további koordinációra van szükség ahhoz, hogy az uniós intézmények és a tagállamok tájékoztatási tevékenységei ismertebbek legyenek és nagyobb hatást fejtsenek ki;
13. felhívja a figyelmet annak a felmérésnek az eredményeire, amely az RB megrendelésére készült a helyi és regionális önkormányzatok – többek között az RB-tagok és -póttagok – és szervezeteik körében ⁽⁷⁾;

⁽²⁾ Szándéknyilatkozat Antonio Tajani elnök és Jüri Ratas miniszterelnök számára, 2017. szeptember 13., elérhető a következő címen: https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/letter-of-intent-2017_hu.pdf

⁽³⁾ Luc Van den Brande (Jean-Claude Juncker elnök különleges tanácsadója), *Reaching out to EU citizens: a new opportunity*, 2017. október.

⁽⁴⁾ Az RB véleménye az uniós polgárságról szóló 2017. évi jelentésről, COR-2017-01319, előadó: Guillermo Martínez Suárez.

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament állásfoglalásai: (2017) Az Európai Unió működésének a Lisszaboni Szerződésben rejlő potenciál kiaknázása révén történő javítása, P8_TA (2017)0049; (2017) Az Európai Unió intézményi felépítésével kapcsolatos lehetséges fejlemények és módosítások, P8_TA (2017)0048; (2017) Az euróövezet költségvetési kapacitása, P8_TA(2017)0050.

⁽⁶⁾ Például: Why Europe, Pulse of Europe, Stand up for Europe, Committee for the Defence of Democracy, 1989 Generation Initiative.

⁽⁷⁾ London School of Economics, *Reflecting on the future of the European Union* [Gondolatok az Európai Unió jövőjéről], 2018. március, <https://cor.europa.eu/en/engage/studies/Documents/Future-EU.pdf>.

14. megjegyzi, hogy az emberek legtöbbször a saját régiójukban, városukban vagy helyi környezetükben történeken keresztül látják a párbeszéd keretében tárgyalt kérdéseket; ezzel összefüggésben megjegyzi, hogy a régiókból és városokból érkező uniós politikusok ismerik legjobban a polgárok aggályait és elvárásait;

b) A polgárok elmondták, hogy szolidaritáson, kohézió és közelségen alapuló Európai Uniót szeretnének

15. hangsúlyozza, hogy az RB által szervezett civil párbeszéd (8) során kifejezésre juttatott legfőbb aggály az volt, hogy lassan halad a megoldások végrehajtása, különösen a munkanélküliség, a migráció és az általános társadalmi-gazdasági helyzet terén;

16. ezzel összefüggésben felhívja a figyelmet arra, hogy sok polgár kifejezésre juttatta: több szolidaritást szeretne az Unióban. Ez határozott felszólítást jelent arra, hogy fellépjünk a különféle területeken meglévő és számos esetben egyre növekvő egyenlőtlenségek csökkentése érdekében főleg azért, hogy megerősítsük a tagállamok és a régiók közötti és az azokon belüli kohéziót és szolidaritást. Ahhoz, hogy megfeleljünk ennek az általános elvárásnak, szükség lehet egyes európai uniós szakpolitikák irányának újragondolására, illetve egy új egyensúly kialakítására e politikák között;–

17. jelzi, hogy széles körben tapasztalható a frusztráció az EU-val szemben, mivel az emberek gyakran túlságosan távolinak és megbízhatatlannak tartják az Uniót. Ugyanakkor sokan még mindig úgy érzik, hogy nem tudják, mi az EU lényege, és hogy mivel is foglalkozik. Emiatt jelentős a szakadék az emberek elvárásai és az EU teljesítőképessége között. Az emberek nem érzékelik a helyi problémák kezelésével járó előnyöket egyrészt a rossz kommunikáció, másrészt a polgárok megszólítása során alkalmazott félrevezető narratíva és szóhasználat, továbbá amiatt, hogy nem megfelelő a döntéshozatali folyamatba való bevonásuk;

18. megjegyzi, hogy az Eurobarométer-felmérésekből (9) az derül ki, hogy a válaszadók több mint kétharmada meg van győződve arról, hogy országának előnyére vált az uniós tagság;

19. ezzel összefüggésben utal arra, hogy a tagállamoknak közös felelősségük olyan európai szintű megoldásokat keresni, melyek révén az EU fel tud lépni azokon a fontos területeken, melyeken valódi többletértéket képes teremteni. Ezzel párhuzamosan végre kell hajtaniuk az ahhoz szükséges nemzeti reformokat, a megfelelő finanszírozást is ideértve, hogy biztosított legyen a jól működő helyi és regionális közigazgatás, ahol a polgárok azt tapasztalhatják, hogy a problémákkal megfelelően foglalkoznak;

20. kiemeli, hogy számos helyi vita során és a felmérés eredményei szerint is a 30 év alattiak mutatják a legnagyobb lelkesedést az Unió iránt, nagyra tartják a mozgás szabadságát és az EU által kínált tanulási lehetőségeket. Azzal is tisztában van azonban, hogy több országban éppen ezt a nemzedéket sújtják leginkább a gazdasági válság elhúzódó hatásai és az ifjúsági munkanélküliség, és hogy ez a nemzedék nagyon kritikusan tekint az Európai Unió szerepére ebben a kontextusban. Ezért az RB sokkal határozottabb jövőorientáltságot szorgalmaz az uniós politikákban, és amellet szól, hogy a jövőorientáltságot építsék be az uniós döntéshozatali rendszerbe, konkrét fellépésekkel és célirányosabb forrásokkal társítva, hogy kezelni lehessen a fiatalok specifikus problémáit;

21. hangsúlyozza, hogy a polgárok amiatti aggodalma, hogy nem veszik őket kellőképpen figyelembe a döntéshozatali folyamat során, a demokratikus intézmények, többek között az uniós intézmények iránti bizalmatlanság különböző formáiban nyilvánul meg;

22. kiemeli, hogy a helyi és regionális szintű kormányzás iránt általában nagyobb a bizalom, mint a nemzeti kormány iránt, és ez a tagállamok többségében az Unió iránti bizalomnál is nagyobb;

23. Hangsúlyozza, hogy az EU-ba vetett bizalom helyreállítása érdekében egyértelművé kell tenni a polgárok számára, hogy végeredményben ki hozza az uniós szintű döntéseket, és ezért elengedhetetlennek tartja a demokratikus elszámoltathatóság megerősítését.

(8) RB, *Reflecting on Europe: how Europe is perceived by people in regions and cities* [Gondolkojunk Európáról: hogyan vélekednek Európáról a régiókban és városokban élő emberek], 2018. április, https://cor.europa.eu/en/events/Documents/COR-17-070_report_EN-web.pdf

(9) Eurobarométer – *Public opinion in the European Union* [Közvélemény az Európai Unióban], melléklet, 88. sz., 2017. november, <http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/ResultDoc/download/DocumentKy/81142>; Eurobarométer – *Future of Europe* [Európa jövője], 467. sz., 2017. szeptember–október, <http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/survey/getsurveydetail/instruments/special/surveyky/2179>; az Európai Parlament megbízásából készített Eurobarométer-felmérés: *Democracy on the move one year ahead of European election* [A demokrácia alakulása – egy évvel az európai választások előtt], 89.2. sz., 2018. május, http://www.europarl.europa.eu/pdf/eurobarometre/2018/oneyearbefore2019/eb89_one_year_before_2019_eurobarometer_en_opt.pdf.

24. emlékeztet arra, hogy az európai integrációs projekt célja, hogy politikai szinten kifejezésre juttasson egyetemes értékeket és jogokat, de sok polgár csalódott, mivel úgy érzi, hogy az EU nem képes követni és érvényesíteni saját értékeit. Elismeri, hogy rendkívül fontos, hogy újra és újra megerősítsük az uniós polgárok közös értékeit, melyek nélkülözhetetlenek, mivel a kölcsönös bizalom és kompromisszumok alapját jelentik;

25. úgy gondolja, hogy az uniós polgárok körében komoly lehetőség kínálkozik egy „európai polgári identitás” kialakítására, amelyben megjelennek a polgárok mindennapjait befolyásoló fontos jogok és kötelességek. Egy ilyen, Európa gazdag történelmi és kulturális örökségére épülő identitás fontos lenne ahhoz, hogy a polgárok erősebben kötődjenek az „európai projekthez”, és ki kellene egészítenie és gazdagítani a kellene az emberek önazonosságát képező nemzeti, regionális és helyi identitásokat. Az identitásérzést nem lehet és nem is kell erőltetni, de polgári szerepvállalással, kulturális tevékenységekkel és oktatással támogatható és ösztönözhető, ezért megfelelő intézkedésekkel és erőforrásokkal támogatandó;

26. elismeri, hogy a tudás- és jövőorientált társadalmakban élő polgárok jobban megértik helyi közösségeik szükségleteit, így kedvezőbb helyzetben vannak ahhoz, hogy kikísérletezzenek és formába öntsék helyi igények kielégítésére szolgáló innovatív megoldásokat;

27. támogatja a polgárok arra irányuló kérését, hogy több lehetőségük legyen a demokratikus részvételre, és legyen jobb a kommunikáció az európai intézményekkel az állandó és strukturált párbeszéd csatornáin keresztül; Ennek érdekében sürgeti az Európai Bizottság kommunikációs stratégiájának a megerősítését az információs hálózatain keresztül, a regionális önkormányzatokkal együttműködve, amelyek koordinálhatják a területeiken található európai információs irodákat, ezáltal megsokszorozva tevékenységeik hatékonyságát;

c) *A helyi és regionális képviselők kifejezetten azt szeretnék, hogy teljes mértékben részt vehessenek az európai projekt meghatározásában és végrehajtásában*⁽¹⁰⁾

28. egyetért a helyi és regionális szintű képviselőkkel abban, hogy azok a kiemelt területek, melyekre az EU-nak összpontosítania kellene, elsősorban a következőkkel vannak összefüggésben: kohéziós politika, szociálpolitika (amelybe beletartozik az oktatás és a mobilitás is), gazdaságpolitikák (foglalkoztatás és növekedés), migráció és integráció, környezetvédelmi kérdések, többek között az éghajlatváltozás, valamint biztonság;

29. kiemeli, hogy a civil párbeszédekből, valamint a helyi és regionális önkormányzatok körében végzett felmérésből is az derül ki, hogy sokan komolyan aggódnak a fiatalok miatt, és felteszik a kérdést, hogy miként lehet a megfelelő lehetőségeket biztosítani számukra és megfelelni az elvárásaiknak;

30. hangsúlyozza, hogy mind a polgároknál, mind a helyi és regionális önkormányzatok képviselőinél újból és újból felvetődik a szolidaritás kérdése, amely az Európai Unió alapértékeinek egyike;

31. kiemeli, hogy a helyi és regionális önkormányzatok válaszadóinak többsége úgy gondolja, hogy a nagyobb mértékű decentralizáció és a hatékonyabb hatáskörmegosztás a jó kormányzás nélkülözhetetlen elemei, mivel növelik a döntéshozatal átláthatóságát, elszámoltathatóságát és színvonalát azáltal, hogy lehetővé teszik a polgárok közvetlen részvételét és bevonását, valamint a helyi alapú megoldásokat. Megjegyzi, hogy a helyi és regionális önkormányzatoknak az uniós döntéshozatali folyamatokba való bevonása többlettérrel ruházza fel a követett politikákat;

32. megállapítja, hogy a helyi és regionális önkormányzatok teljes mértékben tisztában vannak azzal, hogy egyre nagyobb szükség van a nemzeti határokon átnyúló együttműködésre, mert csak így lehet megfelelni korunk legnagyobb kihívásainak – amilyen az éghajlatváltozás és a természeti katasztrófák, a globalizáció valamennyi kifejezési formája, a digitalizáció és annak társadalmi következményei, az instabil helyzetek a világban, a demográfiai változások, a szegénység és a társadalmi kirekesztés stb. Döntő szerepet játszanak a kohéziós politika végrehajtásában is, beleértve a határokon átnyúló kezdeményezéseket – köztük számos kisléptékű és emberek közötti projektet –, amelyek különösen fontosak, mivel napi szinten konkrétan szemléltetik a szolidaritást;

33. kiemeli, hogy a helyi és regionális önkormányzatok ezenkívül azt szeretnék, hogy az Európai Unió helyezzen nagyobb hangsúlyt az uniós polgársági jogok, köztük az élethez, a munkához és a tanuláshoz való jog szabad gyakorlására; ebben az értelemben a helyi és regionális önkormányzatok az európai intézményekkel együttműködésben fontos munkát végezhetnek annak érdekében, hogy a polgárok megismerjék, hogy a szabad mozgás valójában milyen lehetőségeket kínál számukra, hogy más tagállamban tanulhassanak vagy dolgozhassanak;

⁽¹⁰⁾ London School of Economics, *Reflecting on the future of the European Union [Gondolatok az Európai Unió jövőjéről]*, 2018. március.

Az uniós politikák összekapcsolása a helyi szinttel, hogy tényleges változás történjen az emberek életében

a) A társadalmi kihívások helyi szintű kezelése

34. hangsúlyozza, hogy az uniós politikáknak képessé kell tenniük az embereket arra, hogy kezeljék azokat a kérdéseket, amelyek az életük szempontjából fontosak, és amelyekre az európaiktól a helyi szintig minden kormányzati szinten választ kell adni;

35. megjegyzi, hogy az előttünk álló társadalmi kihívásokat globális összefüggésben kell szemlélni, de cselekedni helyi szinten kell;

36. emlékeztet arra, hogy a városok és a régiók biztosítják az ENSZ fenntartható fejlesztési céljai és a polgárok közötti kapcsolatot, amennyiben a fellépésre való felhívásukra az Unió által rendelkezésükre bocsátott eszközök segítségével válaszolnak. A 17 fenntartható fejlesztési cél csak a helyi és regionális kormányzatokkal való együttműködés és koordináció révén valósítható meg. Ezért meg maximálisan ki kell használni a decentralizált együttműködés, a szakpolitikai koherencia és a területi megközelítés támogatását célzó eszközöket, mivel ezek segítségével a regionális és helyi önkormányzatok és a civil szervezetek jobban képesek közvetíteni valamennyi kormányzati szint között;

b) A gazdasági, társadalmi és területi kohézió előmozdítása a polgárok érdekében

37. hangsúlyozza, hogy a tartós gazdasági, társadalmi és területi egyenlőtlenségek kezelése továbbra is jelentős kihívásnak számít az Unió jövője szempontjából;

38. emlékeztet arra, hogy a társadalmi, gazdasági és területi kohézió az Európai Unióról szóló szerződésben megfogalmazott célkitűzés, amelynek eléréséhez a strukturális és az új kihívások kezelésére, az ellenállóképes társadalmak és gazdaságok előmozdítására, valamint a globalizáció előnyeinek kihasználását szolgáló keret kialakítására egyaránt szükség van;

39. utal a gazdasági, társadalmi és területi kohézióról szóló hetedik jelentésre, amely „Az én régióm, az én Európám, a mi jövőnk” címet viseli, és amely megmutatja, mennyire fontos a kohéziós politika Európa, az európai polgárok, az európai gazdaság, városok és régiók számára, és hogy a fenntartható gazdasági növekedés összeegyeztetése a társadalmi haladással, amelyhez a kohéziós politika hozzájárul, talán fontosabb mint valaha ⁽¹¹⁾;

40. felszólít arra, hogy a kohéziós szövetség (#CohesionAlliance) nyilatkozatában foglaltak szerint a 2020 utáni időszakra minden régió szempontjából erős kohéziós politika jöjjön létre az európai partnerség, a megosztott irányítás és a többszintű kormányzás elve alapján;

41. sajnálatosnak tartja, hogy csak kevés polgárnak van tudomása a kohéziós politika pozitív hatásairól; ezért felszólít arra, hogy az összes kormányzati szint hangolja össze erőfeszítéseit annak érdekében, hogy az emberek jobban megismerjék az uniós politikák és alapok különböző elemeinek hatásait;

42. kiemeli, hogy az uniós városfejlesztési menetrend segíti az olyan kérdések kezelését, mint például a városi mobilitás, a levegőtisztaság, a körforgásos gazdaság, valamint a migránsok és a menekültek integrációja. Kiemeli továbbá a városok és falvak közötti partnerségek jelentőségét e problémák hatékonyabb megoldása szempontjából. Támogatja emellett a városokat és régiókat abban, hogy helyi innovációs ökoszisztémákat fejlesszenek, és intelligens szakosodási stratégiákat hajtsanak végre;

43. hangsúlyozza, hogy az általános érdekű szolgáltatások és az általános gazdasági érdekű szolgáltatások az európai szociális modell és szociális piacgazdaság szerves részét képezik, biztosítva mindenki számára az alapvető javakhoz és a színvonalas közszolgáltatásokhoz való hozzáférés jogát és lehetőségét. Helyesli az általános gazdasági érdekű szolgáltatások fogalmának kiterjesztését új szociális szolgáltatásokra, amilyenek például a menekültek és migránsok fogadása és integrációja, a szociális lakhatás, a minimáljövedelem vagy a digitális infrastruktúra;

44. szorgalmazza, hogy jöjjön létre több európai partnerség – többek között ikerintézményi együttműködésen keresztül – a települések, a városok és a régiók között, hogy globális szinten élen járjanak a társadalmi kihívások kezelésével kapcsolatos bevált gyakorlatok végrehajtása és a legfrissebb tudományos ismeretek terén;

c) Válasz a migrációra és az integráció biztosítása

45. felhívja a figyelmet, hogy az európai polgárok szemében a migrációs kihívás fontos próbája annak, hogy hogyan működik a „szolidaritás” a gyakorlatban, de még ki kell dolgozni a szolidaritás fogalmának közös értelmezését ebben a kontextusban. Hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatokra alapvetően fontos szerep hárul a migránsok fogadásának és integrációjának lehetővé tételében, valamint egy nyílt, racionális és humánus vita szervezésében ezekről az érzékeny kérdésekről;

⁽¹¹⁾ Európai Bizottság, Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság, A gazdasági, társadalmi és területi kohézióról szóló hetedik jelentés: Az én régióm, az én Európám, a mi jövőnk, 2017. szeptember.

46. kitarthat, hogy a települések, a városok és a régiók számára támogatást kell biztosítani, hogy el tudják látni mind a válságkezeléssel, mind a hosszú távú integrációval kapcsolatos feladataikat. Az EU-nak koherens szakpolitikai keretet kell biztosítani a migrációhoz, és a tagállami források kiegészítéseképpen elegendő célzott pénzügyi és technikai támogatást kell nyújtania a migránsok helyi szintű integrációjának megkönnyítéséhez;

47. hangsúlyozza, hogy a migránsok számára az integrációs politikákat az összes kormányzati szint közötti partnerségben kell kidolgozni, és – egy átfogó uniós migrációs politika részeként – megfelelő uniós szintű pénzügyi eszközökkel kell támogatni őket. Mind a migránsok, mind a fogadó társadalmak érdekében számos tényezőt – például a migránsok szakmai és nyelvi készségeit, meglévő családi kötődéseiket, preferenciáikat vagy esetleges érkezés előtti kapcsolataikat a fogadó országgal – figyelembe kell venni azért, hogy a lehető legtöbb esélyt biztosítsuk a sikeres integrációhoz;

48. megjegyzi, hogy az Unió külső határainak hatékony és emberséges igazgatása, valamint egy átfogó migrációs politika és egy közös, magas szintű közös normákkal rendelkező uniós menekültügyi rendszer kidolgozása alapvető fontosságú minden település, város és régió számára, különös tekintettel azokra, amelyek menekülteket fogadnak be, illetve amelyek a migrációs csúcspontokban különösen érintett határok mentén helyezkednek el. Hangsúlyozza továbbá, hogy egy ilyen politikának tartalmaznia kell a humanitárius védelem koordinált megközelítését, a legális migráció új módjait, köztük a cirkulációs migrációs rendszereket, illetve olyan erőfeszítéseket, melyek a migrációt kiváltó okok és az emberkereskedelem, különösen a nők és a gyermekek szexuális célú kereskedelme ellen hatnak, ehhez pedig minden szinten új politikai elkötelezettségre és a megfelelő eszközökre is szükség van;

d) *A szociális jogok és az oktatáshoz való hozzáférés biztosítása, valamint a kulturális örökség előmozdítása*

49. kiemeli, hogy a polgárok határozottan úgy gondolják, hogy az összes uniós politikában és programban fejleszteni kell az EU szociális dimenzióját, így egészítve ki a meglévő nemzeti vagy regionális nemek közötti egyenlőségre irányuló és szociális védelmi rendszereket. Az EUMSZ 8. és 9. cikke jogalapot biztosít ehhez, ezért azt megfelelően érvényre kell juttatni. Az RB támogatja a szociális pillér megvalósítását is, amelyben a helyi és regionális önkormányzatoknak alapvető szerepet kell játszaniuk. Kéri továbbá egy társadalmi haladásról szóló jegyzőkönyv felvételét az uniós szerződésekbe azzal a céllal, hogy a szociális jogok egyenértékűek legyenek a gazdasági jogokkal. Üdvözli, hogy a szociális jogok európai pillérét beépítették az európai szemeszterbe. Ugyancsak támogatja az európai szemeszteren belüli szociális eredménytábla gondolatát és úgy véli, hogy az Unió elsődleges jogába be kell építeni kötelező jellegű szociális célokat;

50. hangsúlyozza, hogy a szociális beruházás nem értelmezhető egyszerűen az államháztartásban megjelenő költségként. A 2017. novemberi göteborgi csúcstalálkozón elhangzottak szerint a szociálpolitikák finanszírozása és a szociális jogok védelme egyértelmű európai hozzáadott értékkel rendelkezik, ami alapvetően fontos ahhoz, hogy helyreállítsuk a polgárok integrációs folyamatba vetett bizalmát;

51. kulcsfontosságúnak tartja annak elősegítését, hogy a polgárok hozzáférjenek a helyi és méltányos munkaerőpia-cokhoz a munkanélküliség felszámolása érdekében, külön intézkedésekkel segítve a leginkább érintett csoportokat. Szorgalmazza egy szociális célkitűzéseket tartalmazó terv kidolgozását, illetve beépítését egy olyan, előretekintő szociálpolitikai cselekvési programba, amely konkrét intézkedéseket tartalmaz és gondoskodik a konkrét jogalkotási nyomon követésről az emberekbe, a készségekbe, a tudásba, a szociális védelembe és a társadalmi befogadásba való befektetés tekintetében;

52. olyan Európai Uniót szorgalmaz, amely teljeskörű kötelezettséget vállal a nők és a férfiak egyenlőségének előmozdításában, különös tekintettel a nők elleni erőszak megelőzésére és felszámolására, egy olyan egyetemes, strukturális és multidimenziós problémáról lévén szó, melynek személyes, társadalmi és gazdasági költsége felbecsülhetetlen;

53. kitarthat, hogy alapvető fontosságú a fiatalokba való befektetés, és kéri az Uniót, hogy támogassa a helyi és regionális önkormányzatokat annak érdekében, hogy ki tudják elégíteni a készségek és az oktatás terén felmerülő igényeket. Szorgalmazza egy új „készség- és oktatásfejlesztési szövetség” létrehozását az oktatásba történő közberuházások növelése, a mobilitás előmozdítása (Erasmus+) és – különösen a határ menti területeken – a régióközi együttműködés elősegítése céljából, illetve annak érdekében, hogy az emberek közötti kapcsolatokat ne csak szakmai kontextusban, hanem kulturális téren is ösztönözzük;

54. a szubszidiaritás és az arányosság elvével összhangban szorgalmazza a regionális kormányok részvételét olyan eszközök kezelésében, mint az Európai Szociális Alap, valamint az ifjúsági garancia végrehajtását támogató alapok, mivel gyakran regionális szinten alkalmaznak aktív foglalkoztatási politikákat, beleértve a szociális innovációt és az egyenlőségre irányuló politikákat;

55. rámutat arra, hogy fontos lenne az oktatási tantervbe bevonni azokat a közös pontokat, amelyek összekötik az európaiakat, olyan területeken, mint a történelem, a kultúra, az örökségeink vagy maga az európai projekt fejlődése. Továbbá kiemeli az európai projekt népszerűsítésének fontosságát a tanulók körében, mely feladat általában a regionális és helyi önkormányzatok hatáskörébe tartozik;

56. emlékeztet arra, hogy a kulturális örökség sokszínű formái értékes javakat jelentenek Európa számára: olyan eszközök, amelyek kulcsfontosságú, ösztönző szerepet tölthetnek be az összetartóbb és fenntarthatóbb uniós régiók szolgálatában, és hozzájárulhatnak az identitástudat erősítéséhez egy adott régióban és egész Európában, összhangban az Unió mottójával: „egyesülve a sokféleségben”;

57. hangsúlyozza, hogy a turizmus és a kreatív ágazatok – többek között az innováció és az intelligens szakosodási stratégiák révén – képesek a régiók kulturális örökségét olyan lehetőségekké alakítani, melyek új munkahelyeket és továbbgyűrűző gazdasági hatásokat eredményeznek;

58. kiemeli annak fontosságát, hogy az Európai Unió ösztönözze és fémjelezze nyelvi és kulturális sokszínűségét, támogassa ennek megismerését, előmozdítsa az innovációt és a régióközi együttműködést minden kulturális közegben, valamint új kulturális és kreatív üzleti modellek létrehozását;

e) *A kutatás, innováció és a digitális átállás ösztönzése*

59. úgy véli, hogy az intelligens városokban biztosított, kutatásra, innovációra, cserelhetőségekre, partnerségre és mobilitásra épülő európai finanszírozási programok jobb szolgáltatásokat tehetnek lehetővé a polgárok számára, ezáltal javítva életminőségüket. Hangsúlyozza továbbá, hogy a kohéziós politika és a közös agrárpolitika is a kutatás és az innováció révén válhat energikussá és előrettekintővé;

60. szorgalmazza, hogy a közszektorban és a vállalkozásoknál növeljék az innováció arányát, többek között olyan kezdeményezések segítségével, mint a „Science meets regions” (a tudomány és a régiók találkozása), amelynek keretében politikusok és tudósok gyűlnek össze, hogy megvitassák a tényeken alapuló döntéshozatal témáját, lehetővé téve az európaiak számára, hogy közösen alakítsák jövőjüket;

61. kiemeli, hogy a digitális átállás és az e-kormányzás segíti a helyi közigazgatást. A polgárok és az üzleti világ gyakran a határokon átnyúló vagy régióközi együttműködés (többek között a „széles sávú hozzáférés mindenki számára” politika) részeként érzékelik az ilyen beruházások uniós hozzáadott értéket, mert ezek fokozzák a helyi gazdaság ellenálló képességét, valamint elősegítik az életminőség javulását helyi és regionális szinten;

62. kiemeli, hogy a városok olyan fizikai és digitális helyek, ahol az emberek találkozhatnak egymással, új ötleteket találhatnak, új lehetőségeket fedezhetnek fel, innovatív módon tervezhetik a jövőt, megismerhetik, hogyan változik a társadalom, és hogy ez milyen következményekkel jár a polgárokra nézve. Következésképpen a városok Európa-szerte felgyorsíthatják a helyi közösségek digitális összekapcsolásának folyamatát;

63. emlékeztet ezért arra, hogy a digitális átállás új eszközt jelent a kohézió számára és hatékony módszert a demográfiai kihívások kezelésére: a távoli és vidéki területeknek, valamint legkülső régióknak továbbra is össze kell kapcsolódnuk, és a természeti hátrányokat a területi kohézió elvével összhangban előnyökké kell alakítaniuk. Az Unió és a helyi szereplők által támogatott innovációs központok, élő laboratóriumok, fab-labok (termelő laboratóriumok), dizájn stúdiók, könyvtárak, üzleti inkubátorházak, innovációs táborok fellendítik a helyi gazdaságot és elősegítik, hogy az érdekelt felek hozzáférjenek a digitális technológiákhoz;

f) *A vidéki területek fejlesztésének támogatása, a közös agrárpolitika védelme és a helyi termelés előmozdítása*

64. emlékeztet arra, hogy a vidéki és köztes területek az Unió területének 91 %-át teszik ki és a lakosság 60 %-ának adnak otthont, és emlékeztet arra is, hogy jelentős fejlődési különbségek vannak a városi és vidéki területek között, és az utóbbiak esetében az elhagyatottság érzése növekvő euroszkepticizmussal társul. Úgy gondolja ezért, hogy mind a közös agrárpolitikának, mind a kohéziós politikának továbbra is szolidaritáson alapuló eszközként kell működnie, hogy előmozdítsa a megújulást a fenntartható és innovatív mezőgazdaság és vidékfejlesztés terén, és hangsúlyozza, hogy minden uniós politikában figyelembe kell venni a vidéki területeket;

65. a régióközi együttműködés fontos szerepet tölthet be az intelligens szakosodási stratégiák optimalizálásában, szinergiák előmozdításával és az innovációra irányuló globális törekvések eredményességének maximalizálásával;

66. felhívja a figyelmet arra, hogy élelmiszertermelésünk és -fogyasztásunk módja nemcsak a polgárok jóllétére, a környezetre, a biológiai sokféleségre és az éghajlatra gyakorol jelentős helyi és globális hatást, hanem az egészségünkre és a gazdaságra is. Kéri a helyi piacok és a rövid élelmiszerláncok mint sajátos helyi dimenzióval rendelkező élelmiszerrendszerek fejlesztését és támogatását, továbbá sürgeti a minőségi európai termelés előmozdítását;

67. aránytalannak tartja a csökkentéseket a KAP második pillérében és aggódik amiatt, hogy ez a beavatkozás a vidéki területek kárára mehet, és ellentétes lehet azokkal az európai bizottsági törekvésekkel, melyek a környezet- és természetvédelem megerősítésére, valamint az uniós éghajlat- és erőforrásvédelmi célokhoz való hozzájárulás fokozására irányulnak;

g) Fenntarthatóság, környezetvédelem és az éghajlatváltozás elleni küzdelem

68. rámutat arra, hogy a polgárok globális és helyi fellépést várnak az éghajlatváltozás elleni küzdelem és az energiahatékonyság előmozdítása terén. Ezért a fenntarthatóságot minden uniós politikában érvényesíteni kell, különös tekintettel az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére, az energiahatékonyságra, a tisztább mobilitásra, a megújulóenergia-termelésre, a szén-dioxidokra, valamint a fenntartható termelésre és fogyasztásra. Az RB arra kéri az Uniót, hogy biztosítson olyan szilárd jogi és politikai keretet, amelyben a régiók és a városok kidolgozhatják saját kezdeményezéseiket, így mozdítva elő a Párizsi Megállapodás céljainak elérését;

69. emlékeztet arra, hogy a Polgármesterek Globális Éghajlat- és Energiaügyi Szövetsége és az alulról induló végrehajtási kezdeményezések rendkívül fontos szerepet játszanak a Párizsi Megállapodás célkitűzéseinek elérésében, és kéri, hogy az Unió támogassa a szén-dioxid-csökkentéshez való, helyi szintű vállalatok kidolgozását. Következésképpen minden uniós politikában érvényesíteni kell a fenntarthatóságot és a környezetvédelmet, összhangban a fenntartható fejlesztési célokkal és az EU más nemzetközi kötelezettségvállalásaival;

70. hangsúlyozza, hogy nagyobb szinergiákra van szükség az éghajlatváltozás kezelését célzó, illetve a katasztrófákkal szembeni ellenálló képességgel foglalkozó hálózatok, projektek és megállapodások között, amilyen például a sendai keret;

h) Együttműködés az EU határain túl a stabilitás és a fejlődés támogatása érdekében

71. emlékeztet arra, hogy az alulról épülő demokrácia, a fenntartható fejlődés és a stabilitás előmozdításához alapvetően fontos az a szerep, melyet a helyi és regionális önkormányzatok töltenek be a határon átnyúló együttműködésben és a városok közötti diplomáciai tevékenységekben az uniós határokon túl, különösen a bővítési folyamatban és az EU szomszédságában;

72. emlékeztet arra, hogy a helyi önkormányzatok fontos szerepet játszanak, amikor az erőszakos radikalizálódás megakadályozásával és a közterületek védelmével gondoskodnak a polgárok biztonságáról. Mivel a bűnözés és a terrorizmus nem áll meg a határoknál és transznacionális jellegű, a polgárok és a helyi és regionális önkormányzatok felismerik az összefogás fontosságát, és a saját javukra fordítják a közös projektekre irányuló uniós fellépés hozzáadott értékét;

73. emlékeztet az RB álláspontjára, mely szerint a kereskedelem-liberalizációs megállapodásokra irányuló javaslatokat minden esetben meg kell előznie egy területi hatásvizsgálatnak. Hangsúlyozza továbbá, hogy a nemzeti és helyi szinten olyan mechanizmusokat kellene bevezetni, amelyek lehetővé tennék a kereskedelem-politikával kapcsolatos információkhoz való hozzáférést. Ezenkívül a kereskedelmi tárgyalásokat az illetékes nemzeti hatóságok, valamint a helyi és regionális önkormányzatok közötti hivatalos és részvételen alapuló párbeszédnek kell kísérnie. Ez különösen fontos olyan területeken, ahol a kereskedelmi tárgyalások olyan területekre is kiterjednek, amelyek a tagállamok megosztott hatáskörébe tartoznak, mivel ezekben az esetekben általában a helyi és regionális szint kompetenciái is érintettek.

A szükséges mozgáster biztosítása a városok és régiók számára: a 2020 utáni időszakra vonatkozó, az ambíciókhoz igazodó, valamint a fellépésekhez és beruházásokhoz rugalmassági mechanizmusokat alkalmazó uniós költségvetés

74. kiemeli, hogy a többéves pénzügyi keretnek tükröznie kell az Unió prioritásait és ambícióit annak érdekében, hogy teljesítse a Szerződésben foglalt kötelezettségét és polgárainak elvárásait. Kiáll az EU-27 bruttó nemzeti jövedelmének (GNI) 1,3 %-át kitevő többéves pénzügyi keret mellett;

75. hangsúlyozza, hogy az uniós költségvetés nem értelmezhető a nettó befizetők és a nettó kedvezményezettek között létrejött kompromisszumként, hanem inkább a közös célkitűzéseink elérésére szolgáló közös eszközként, amely Európa-szerte hozzáadott értéket biztosít. Ezért alátámasztja az Európai Bizottság arra vonatkozó megállapításait, hogy mindnyájan a többéves pénzügyi keret kedvezményezettjei vagyunk, mivel a közös piac, a biztonság és a kohézió pozitív hatásai többet nyomnak a latban, mint az EU számára befizetett egyéni hozzájárulások;

76. hangsúlyozza, hogy az EU jövője egy ambiciózus és hatékony uniós költségvetéstől függ, amely azt az elvet követi, hogy az EU többletfeladataihoz többletforrásokat kell biztosítani, és fokozatosan meg kell szüntetni a nemzeti hozzájárulásokra vonatkozó kedvezményeket;

77. hangsúlyozza, hogy az uniós költségvetés bármiféle újbóli centralizálása – különösen a megosztott irányítás alá tartozó programoknak és a helyi viszonyokat figyelembe vevő megközelítésnek a gyengítése révén – veszélyeztetheti az Unión belüli kohéziót, ezért kerülendő;

78. emlékeztet arra, hogy a közszolgáltatások minősége az intézmények iránti bizalom döntő tényezője, mivel a polgárok a szolgáltatásnyújtással kapcsolatos tapasztalataik alapján értékelik a kormányzatokat, és – tekintettel arra, hogy a közkiadások több mint egyharmadát és a közberuházások több mint felét szubnacionális szinten hajtják végre – hangsúlyozza, hogy az EU-ban a közberuházások szintje továbbra is túl alacsony a megfelelő közcélú infrastruktúra és szolgáltatások biztosításához. Ezért döntő fontosságú a közberuházások hiányának felszámolása;

79. felhívja a figyelmet arra, hogy tíz évvel a pénzügyi válság után, amely jelentősen csökkentette a helyi és regionális önkormányzatok közberuházásait, növelni kell beruházási kapacitásait azáltal, hogy biztosítjuk számukra a közberuházások támogatásához szükséges költségvetési mozgásteret, a partnerségen és többszintű kormányzáson alapuló megosztott irányítás elvének erősítésével előmozdítjuk a helyi megoldások alkalmazását, illetve az uniós programok állami társfinanszírozását kiemelve az államadósságra vonatkozó számítások alól a Stabilitási és Növekedési Paktum keretében;

Egységünk alulról történő kiépítése: az EU demokratikus megújulása a helyi szint bevonásával lehetséges

a) *Az uniós fellépés hatásának növelése: a megfelelő fellépést a megfelelő szinten kell végrehajtani*

80. határozott meggyőződése, hogy a szubszidiaritás és az arányosság elvének megfelelő alkalmazása rendkívül fontos ahhoz, hogy az Európai Unió közelebb kerüljön a polgáraihoz. Emlékeztet arra, hogy a döntéseket a polgárokhoz minél közelebbi szinten kell meghozni, és hangsúlyozza, hogy az EU-ban egy maradéktalanul elszámoltatható és átlátható döntéshozatali rendszerre van szükség, ahol a polgárok számára egyértelműen látható, hogy politikai szempontból ki felelős és számoltatható el a meghozott döntésekért⁽¹²⁾;

81. hangsúlyozza, hogy a megosztott felelősséget, valamint a többszintű kormányzás elve és a szubszidiaritás elve közötti szoros kapcsolatot a valóban demokratikus Európai Unió rendkívül fontos elemeinek kell tekinteni;

82. kiemeli, hogy a jövőben a szubszidiaritás elvének következetes alkalmazása kell hogy legyen az EU szalagkorlátja. Ez azt jelenti, hogy „ahol több EU-ra van szükség, ott legyen több EU”, ahol pedig „kevesebb EU-ra van szükség, ott legyen kevesebb EU”, ami hatékonyabb és jobban teljesítő Európai Uniót eredményez. Ha Európa jövőjéről van szó, akkor kontraproduktív pusztán azzal érvelni, hogy védjük a tagállami érdekeket az uniós beavatkozással szemben. Az RB tisztában van saját szerepével, vagyis azzal, hogy a szubszidiaritás elvének egyik „őre”, és úgy gondolja, hogy ezt az elvet dinamikus politikai és jogi koncepcióként kell felfogni a döntéshozatalban és a szakpolitikai végrehajtás során, annak biztosítása érdekében, hogy a megfelelő intézkedéseket a legalkalmasabb szint a kellő pillanatban és a polgárok érdekében hozza meg; ezt az álláspontot megerősíti a szubszidiaritással és az arányossággal foglalkozó munkacsoport végleges jelentése, amely hangsúlyozza az új „aktív szubszidiaritás” módszerét; törekedni fog a munkacsoport ajánlásainak megvalósítására a többi uniós intézménnyel, a nemzeti parlamentekkel, valamint a helyi és regionális önkormányzatokkal együttműködésben az Unió egész területén;

83. ismételtlen kéri, hogy a többszintű kormányzás elvét és a partnerség elvét egy intézményközi magartatási kódexben rögzítsék és valósítsák meg, és ezek az elvek jussanak kifejezésre a jogalkotás minőségének javításáról szóló intézményközi megállapodásban. a kohéziós politika mellett a többszintű kormányzást is integrálni kell a regionális hatással járó politikákra vonatkozó valamennyi jogi és szabályozási rendelkezésbe⁽¹³⁾;

⁽¹²⁾ Az RB állásfoglalása az Európai Bizottság „Európa jövője – A 27 tagú EU útja 2025-ig: gondolatok és forgatókönyvek” című fehér könyvről (2017/C 306/01).

⁽¹³⁾ Az RB véleménye az Európai Unió pénzügyeinek jövőjéről szóló vitaanyagáról, COR-2017-03718, előadó: Marek Woźniak.

84. rendkívül fontosnak tartja a centralizáció felé történő elmozdulás megakadályozását, valamint a megfelelő, helyi viszonyokat figyelembe vevő és hatékony helyi megoldások kidolgozásának támogatását, különösen a jövőbeli kohéziós politika keretében, amely más szakpolitikai területeken is mintául szolgál az irányításra;

85. ajánlja a meglévő területi hatásvizsgálatok továbbfejlesztését a hatékony visszacsatolási mechanizmusok létrehozása érdekében, amelyek figyelembe veszik az uniós régiók sokféleségét és az uniós politikák rendkívül eltérő hatásait a különböző helyi és regionális önkormányzatokra;

b) *A régiók és a városok bevonása: az európai demokrácia megújítása felelősségvállalás és hatékonyság révén*

86. fontos, hogy az uniós politikák kezdeményező szerepet kínáljanak az embereknek az életük alakulása szempontjából fontos kérdések megoldásában. az emberek helyi szintű megoldásokat keresnek, és a problémák meghatározásához komolyabb szerepvállalást, megoldásukhoz pedig segítséget kérnek. Ez az emberközpontú és a polgárok által vezérelt megközelítés sok helyi kihívás megoldására alkalmas lehet, és rámutathat, miért fontos az EU a polgárok számára. Ez azt is jelenti, hogy az uniós politika középpontjába a városok és régiók szerepének erősítését kell helyezni azáltal, hogy a közsféra, a magánsféra és az emberek közötti partnerségeken keresztül a polgárokat is bevonjuk a feladatokba;

87. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatok hozzáadott értékkel gazdagítják az uniós politikákat, mivel laboratóriumként működnek a polgárok által az Európai Uniótól elvárt társadalmi innovációk, szolidaritás és inkluzív politikák új formáinak kidolgozása és megvalósítása során;

88. megjegyzi, hogy ez azt is jelenti, hogy a polgároknak nem minden problémája oldható meg részletes uniós jogi előírások révén. A szubszidiaritási elv nemcsak arról szól, hogy a jogalkotás terén meddig terjednek az EU jogi lehetőségei, hanem arról is, hogy a megoldások mennyire észszerűek a polgárok számára. Ha a polgárok azt tapasztalják, hogy az EU olyan megoldásokat kínál, amelyek a mindennapokban nem válnak be, az csak növelni fogja az ellenállást az EU-val szemben;

89. meggyőződése, hogy az EU intézményi rendszerének tovább kell fejlődnie, és igazodnia kell az új kihívásokhoz egy inkluzív, átlátható, demokratikus és hatékony döntéshozatal megteremtése érdekében. Hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatok RB által képviselt szerepét átfogóbban el kell ismerni mind a napi szintű uniós ügyintézésben, mind pedig az uniós szerződések jövőbeli kiigazításai során, ahol az RB-t minden jövőbeli egyezményben teljes jogúan kellene képviselni;

90. határozottan úgy véli, hogy az európai szemeszter keretében el kell ismerni a helyi és regionális dimenziót, következésképpen a helyi és regionális önkormányzatokat az éves növekedési jelentés előkészítésétől kezdve be kell vonni az országjelentések összeállításába és a nemzeti reformprogramokba. Meggyőződése, hogy ebből a célból a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljárás eredménytábláját regionális mutatókkal kell kiegészíteni, amelyek előmozdítják és alátámasztják az európai szemeszter folyamatának regionális dimenzióját;

91. úgy gondolja, hogy az EU és különösen a gazdasági és monetáris unió (GMU) demokratikus legitimitását meg kell erősíteni azáltal, hogy a társadalmi haladás és az esélyegyenlőség elve az uniós döntéshozatal középpontjába kerül, következésképpen a foglalkoztatási és a szociális normákat nem úgy kezelik, mint a makrogazdasági kiigazítási folyamat marginális szempontjait;

92. úgy véli, hogy a régiók és a regionális parlamentek uniós döntéshozatali eljárásba való nagyobb mértékű bevonása növelheti a demokratikus ellenőrzést és az elszámoltathatóságot;

c) *A polgárok uniós politikákban való részvételének elősegítése és 2019 után egy folyamatos párbeszéd közös kialakítása az emberekkel*

93. emlékeztet arra is, hogy az EU csak akkor számíthat több bizalomra és csak akkor lesz hitelesebb, ha eredményeket mutat fel, és a polgároknak világosabban elmagyarázza az EU hozzáadott értékét, valamint az uniós döntések alapjául szolgáló indokokat és a szükséges kompromisszumokat. Ennek jegyében az RB sokkal több erőfeszítést kér a többnyelvű, európai média és információs formátumok támogatása terén, ideértve a könnyen érthető üzeneteket, az európai uniós polgári ismeretekkel foglalkozó modulok kidolgozását és bevezetését a különböző oktatási szinteken, valamint az emberek közötti, határokon átnyúló európai találkozók (szakképzési csereprogramok, ikerintézményi programok stb.) támogatásának jelentős növelését;

94. hangsúlyozza, hogy erősíteni kell a szerepvállalást ösztönző eszközöket, mint például az európai polgári kezdeményezést⁽¹⁴⁾. A képviseleti demokrácia uniós szinten működő struktúráinak kiegészítéseképpen, illetve a részvételen alapuló döntéshozatal és az állandó párbeszéd új innovatív elemeként az európai polgári kezdeményezések segíthetnek a polgárok közös ügyekért való mozgósításában, a legfontosabb politikai kérdések európai dimenziójának kiemelésében, valamint a páneurópai viták és a megfelelő közvélemény létrejöttének támogatásában;

95. kéri az RB-tagjait, hogy helyi rendezvények, lakossági fórumok és civil párbeszédok segítségével folytassák az együttműködést a polgárokkal és továbbra is hallgassák meg őket annak érdekében, hogy az EU-27 minden régióját elérjék, és arra kéri a többi intézményt, hogy egyesítsék erőiket. Ezzel összefüggésben kiemeli azt a célt, hogy a 2019-es európai választásokig minden uniós régióban kerüljön sor civil párbeszédre. Szorgalmazza, hogy az RB-tagok szervezzenek ennek megfelelő üléseket az általuk képviselt helyi vagy regionális közgyűlésekben, a helyi polgároknak és azok szervezeteinek a részvételével, hogy véleményeket gyűjtsenek az Európa jövőjével kapcsolatos, RB által azonosított kérdésekről és az Európai Bizottság felméréséhez. Hangsúlyozza az uniós politikákról és az ezeket alátámasztó politikai döntésekről szóló decentralizált kommunikáció rendkívüli jelentőségét és azt, hogy az uniós intézményeknek támogatniuk kell az ebbe az irányba mutató helyi és regionális erőfeszítéseket;

96. kiemeli, hogy a polgárokkal való konzultáció során azokat az embereket is el kell érni, akiket gyakran figyelmen kívül hagynak, vagy akik nem érdeklődnek a konzultációs folyamatok iránt. Fontos, hogy biztosítsuk a ténylegesen inkluzív és reprezentatív párbeszédet a polgárokkal, hogy elkerüljük azt, hogy a vitát azok sajátítsák ki, akik már most is a legaktívabban fellépnek az EU vagy egy konkrét politikai kérdés mellett vagy ellen;

97. hangsúlyozza, hogy a kommunikáció és a polgárokkal való állandó párbeszéd minden politikai rendszerben alapvető fontosságú, és ezért elengedhetetlen az EU demokratikus legitimitásának növelése, valamint az, hogy Európát közelebb vigyük az emberekhez;

98. ezzel összefüggésben emlékeztet arra, hogy a polgárokkal való együttműködést nem szabad az európai választásokat előkészítő időszakokra korlátozni;

99. vállalja, hogy a 2019. évi európai választások előkészítéseképpen javaslatot tesz a polgárok, uniós politikusok és intézmények közötti állandó és strukturált párbeszéd rendszerét szolgáló módszerre, amelyben az RB-n keresztül a helyi és regionális önkormányzatok is helyet kapnak. A párbeszéd egy átlátható eljáráson kell, hogy alapuljon, amely a polgárok hozzájárulásainak összegyűjtésére törekszik, biztosítva számukra az őket leginkább foglalkoztató kérdések azonosításához és megvitatásához szükséges teret és információkat. Fontos, hogy az eredményeket beépítsük az uniós politikai döntéshozatalba, és megfelelő visszajelzést adjunk a polgárok hozzájárulásainak hatásáról;

100. meggyőződése, hogy a polgároknak adandó visszajelzések által az RB-tagok politikai tevékenysége megszilárdíthatja a helyi szinttel való kapcsolatokat és erősítheti az emberek bizalmát az „uniós politika” iránt.

Kelt Brüsszelben, 2018. október 9-én.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Karl-Heinz LAMBERTZ

⁽¹⁴⁾ Az RB véleménye az európai polgári kezdeményezésről szóló rendeletről, COR-2017-04989, előadó: Luc Van den Brande.